

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

HIRDETESEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdető és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 arendjében részesülnek.

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FŐSZERKESZTŐ: DR. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FELÉLŐS SZERKESZTŐ: DR. NOVOTNY ERNŐ.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetésokat, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA R. T.

A vármegye bucsuja.

(N) A magyar társadalmi életnek évezredes alakulata áll összeomlás előtt. Már döngetik a pillérek, melyeken a társadalom tetőzete nyugodott. Alig néhány hónap és a múlt lesz összes hagyományával, költészetével együtt, a múlté, melynek vége és a mely vissza nem jön többé. Mi, akik kívül állunk a politika berkein, nem is kívánunk foglalkozni azzal, hogy mik voltak azok a tényezők, melyek a vármegyék sorsát bevégezték. Mi csak megállunk és minek tagadnók, fájó érzéssel bucsuzunk a magyar társadalom összetartó kapcsától, az alkotmányos közérzés ébrentartójától. Mert bármi legyen is a véleménye a politikuskoknak, annyi bizonyos, s annyit be kell ismernie mindenkinek, hogy a társadalmi mozgalmaknak, melyek előre vitték e hazában a fejlődést, s melyek mégis mindenkor a magyar nemzeti érzésből fakadtak, mindig a vármegyei szervezet bölcsőjéből indultak utnak. Lehetnek a vármegyei szervezeteknek ellenségei a konzervatívok között, kiknek fáj a nemzeti közhangulat szabad megnyilvánulása, lehetnek ellenségei a radikálisok közt, kik több demokráciát ohajtanának belevinni: de mindkettőnek el kell ismerni, hogy a vármegyei szervezet mind mai napig igen fontos hivatást töltött be a nemzet életében s ama számos ok között, mely Magyarország ezeréves fennállását eredményezte, egyik legelkelőbb helyet a vármegyei szervezet foglalta el, mely a magyar nép jogalkotó szellemének legeredetibb, legsajátosabb terméke.

Nem kívánunk a vármegyei szervezet újjáalakításáról szóló törvényjavaslatokkal érdemileg foglalkozni, ez nem lehet a mi feladatunk, kik kívül állunk a politikai mezőkön, de mégis meg kell, hogy álljunk vármegyénk törvényhatósági bizottsági közgyűlése után s vissza kell pillantanunk a múlt-ra, mint ahogy az utas visszapillant, mikor egy mértföldköhöz ér. Mert a vármegye f. hó 25-iki közgyűlése kétségkívül mértföldkövet jelez társadalmunk életében. Hogy az ut hova vezet, ki tudja azt? Előre-e, az egészséges nemzeti boldogulás felé, vagy pedig bele a népek mindent elnyelő tengerébe, ki tudhatja azt biztosan? Mi, kik ott tartjuk kezünket a társadalom ütőerén, csak azt konstatálhatjuk, hogy a vérkeringés nem zavartalan; a szervezet szenved, láza van, bár látszólag nyugodt. Az alátó szerek

kábultsága-e ez, vagy pedig a nemzeti hagyományokkal való szakítás szükségének meggyőződése: csak a jövő fogja megmondani. Bizonyos azonban, hogy a jövő nemzedéke már nem a régi vármegyei szervezet emlőin fogja a társadalmi összeműködés erkölcsi eszméit magába szívni. A vármegye, a régi, a nagy vármegye el fog nemulni mint harcos, s legfeljebb panaszkodni fog, mint a veterán.

Ott voltunk a leszerelésnél, s hallottuk a hattyudalát. A múlt idők kemény harcosa, *Simonyi Béla* szavából sirt ki a nemzet jövője iránti mély aggodalom, nagy érzéssel s mégis kevés hittel az ügy sikere iránt. Egy utolsó mementót kívánt mondani, mielőtt bezáródik a vármegye kapuja, mely mögött egy ezredéves élet, egy sajátosan magyar élet virágzott és hozott igen becses gyümölcsöket a hazának.

Az altruizmus, a közügyek iránti érdeklődés, azoknak sajátunkéval egyenlő, sőt ennek elébe helyező értékelése, a társadalmi összeműködés érzete, egyszerűen a honszeretet mindenütt magasabbrendű erénye ott fakadt, ott talált humorra a vármegye talajában, s bizony nem mutatna fel a magyar történelem annyi félistent, ha azok nem a vármegyére jártak volna iskolába.

Hogy a jövő mit hoz, ki tudhatja azt megmondani? A haladás nevében történik a változás, mely hogy egészséges-e, már nem bírálhatjuk mi, kik csak utasai vagyunk a vármegye szerkezetének, de nem kormányzói, mi csak sajnáljuk az elhagyott szép tájakat s aggodalommal kérdezzük *Simonyi Bélával*, vajjon nem haladunk-e rossz úton, nem kell-e majd visszafordulni s vajjon nem lesz-e akkor már késő?

A F. M. K. E. választmányi ülése.

Léva, 1914. június 20.

A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület lévai s járási választmányára f. hó 20-án a lévai Casino társalgó termében ülést tartott *Báthy László* elnökölte alatt.

Az ülés első tárgya az iskolalátogató bizottság jelentése volt. A bemutatott jelentés szerint a bizottság a garamsolymosi iskola kivételével a választmány működési köréhez tartozó tót anyanyelvű községek iskoláit mind meglátogatta és örömmel tapasztalta, hogy az összes iskolákban a tanítók a magyar nyelvet a legjobb sikerrel tanítják. A gyermekek mindenütt arcukról leolvasható örömmel beszélgettek magyarul és gondolataikat magyar nyelven elég szabatosan fejezték ki. Egyébiránt a magyar

nyelv sikeres tanításáról és annak megszerrettetéséről legszöbben számol be az a körülmény, hogy a múlt hónapban meg-ejtett írás-olvasási vizsgán nagy számban megjelent tót községbeli lakosok közül mindössze 16-an voltak olyanok, kik tót nyelven vizsgáztak, míg a többiek mind magyar nyelven végezték az írás-olvasást, mely eredmény a buzgó és lelkes tanítói kar és a FMKE lévai választmánya évekre terjedő munkájának gyümölcse.

A választmány az iskolalátogató bizottság jelentését örömmel és köszönettel vevén tudomásul, a bizottság javaslatához képest a jutalmazandó tanítókat két csoportra osztja. Az első a kiváló eredményt elért tanítókat egyenkint 80—80 korona, a második, a jeles eredménnyel működő tanítókat egyenkint 50—50 k rona jutalomban részesíti. — I. csoport: *Behula István Óbars*, — *Behula Mária*, *Pelczér István Grkelecsény*, — *Lehotzky Márton Nagykoszmály*, — *Hlaványi János Grkeszi*, — *Nyitray János*, *Pelczér Teréz Berekalja*, — *Orgonás Antal és Jurek István Grszöllös*. — II. csoport: *Pivonka István Óbars*, — *Novotny Gyula Nagykoszmály*, — *Simcsik Margit Grkeszi*, — *Práger István*, *Gerőfi Henrik*, *Beszenek Etelka Csajkő*, — *Hulják János*, *Nagy Ilonka Garamujfalu*, — *Breznászky Irma Grszöllös*.

A kiosztásra került 1170 koronából az egy-egy tanítóra eső 50—80 korona nem nagy összeg ugyan, de a jutalmazott tanítóra mégis igen becses lehet nem az összeg mennyisége miatt, hanem jelentőségénél fogva, mert a magyar társadalom fejezi ki benne elismerését és köszönetét azért a nemzetmentő munkáért, melyet ők idegenajku polgártársaink között kifejtettek.

A választmányi ülés további tárgyaként az elnök betérjeszti a nyitrai központi vezetőségnek a választmányhoz intézett átiratát, melyben az *Emke*, — a *Szatmári Széchenyi Társaság* és az *Országos Irodalmi és Közművelődési Szövetség* megkereséseinek közlése mellett arra kéri a választmányt, hogy a miniszterelnöknek a román nemzetiségi képviselőkkel folytatott tárgyalásai kérdésében oly értelmű határozatot hozzon, mely szerint a nemzetiségi kérdésről, mint par excellence politikai kérdéssel, foglalkozni nem kíván.

A központi választmány javaslatával szemben *Ordódy Endre* választmányi alelnök a következő indítványt terjesztette elő:

„Egyesületünk központi választmánya elnökségének javaslatát elfogadhatónak nem tartom a következő okoknál fogva:

Mert amidőn a magyar nemzeti kultúra és magyar nyelv oltalmáról van szó, akkor egyesületünknek, mely éppen e célból alakult, félrevonulnia nem lehet, nem szabad.

Mert a román képviselőkkel folytatott tárgyalásokat pártpolitikai kérdésnek nem tekinthetem, mert hisz annak parlamenti tárgyalása alkalmával kormányelnökünk a vitát a legszebb mederbe kívánta terelni s így pártpolitikai kérdésnek azt ő maga sem tekintette.

Mert az eddig kiadott nyelvrendeleteket és kilátásba helyezett többi engedményeket a magyar nemzeti egységre nézve veszélyesnek tartom s annak dacára alkalmasnak nem arra, hogy általa különösen a román képviselők érzelmét a magyar állameszme számára megnyerjük, mivel azok nyíltan az összes románok egyesülésére törekzenek.

Mert habár kormányelnökünk izzó fajszeretete köztudomású, különösen a törvénybe iktatott engedmények gyenge utód alatt a magyar államra végzetessé válhatnak.

Ezen indokok alapján a következő javaslatot terjesztem elő:

Intézzünk feliratot a magas kormányhoz és várjuk abban, hogy a nemzetiségeknek eddig adott s a jövőben adandó engedmények a magyar nemzeti egységet veszélyeztetik s kérjük különösen az engedmények törvénybe iktatásának mellőzését, mert azoknak később a szükséghez mért megváltoztatása lehetetlen volna, vagy igen nagy akadályokba ütközhetik; kérjük továbbá, hogy a magyar nyelvbiztosító törvények alkotása által azoknak oltalmába helyezessék, a büntető törvénykönyv pedig olyképen módosítsassék, hogy a magyar állameszme ellen igatók működése súlyos büntetések alkalmazása által meggátoltsassék. Kérjük továbbá, hogy a lelkészek és tanítóknak fizetése a viszonyoknak megfelelően egészítsessék ki olyképen, hogy az államegély részükre nem az egyhásmegyei főhatóság útján, hanem közvetlenül az állampénztárból adassék ki, a magyar állameszme ellen vétőktől pedig megvonható legyen.

Javasolom végül, hogy a F. M. K. E. területén magyar szövetség közsegénkiut megalakulva szervezessék s a helyi bizott-

ságba bevonassanak azok is, kik habár az egyesületnek nem tagjai, de barátjai, hogy általuk a magyar nemzeti kultúra fejlesztése hathatósabb legyen s a káros hatások megszüntetése könnyebben történhessen.

A választmány a javaslatot többet hozzájárulása után egyhangulag elfogadta s megbizta az elnökséget, hogy azt a központi elnökséggel sürgősen közölje.

Az ú és több új tagnak felvétele után véget ért.

Vármegyei közgyűlés.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi június hó 25.-én tartotta évnegyedes rendes közgyűlést Keltz Gyula főispán elnöke alatt. A bizottsági tagok szokatlan nagy számának részvétele mellett. Az érdeklődés középpontján *Simonyi Béla* v. főispán azon indítványa állott, melyben javasolja, hogy mondja ki a közgyűlés, hogy a törvényhatóság feliratot intéz az országgyűlés mindkét házához, melyben hazafias aggodalmát fejezi ki a kormány által a közigazgatás államosítása tárgyában benyújtott három törvényjavaslatl szemben.

A közgyűlés az alispán évnegyedes jelentésének tudomásul vétele után s úresedésben levő II. osztályú szolgabírói állásra egyhangulag *Hoffmann Pál* tb. szolgabírót választotta meg, ki ez időszert az oszlányi főszolgabírosághoz van beosztva.

Ezután tért át a közgyűlés *Simonyi Béla* indítványának tárgyalására. *Bodó János* főjegyző előterjesztette az állandó választmány javaslatát, mely az indítványt elutasítani kéri. *Simonyi Béla* szóla fel ezután indítványának indoklására kifejtve, hogy rövid pár év előtt még nem szorult volna indítványa indoklása s hivatkozott több, épen a kormány pártjából elhangzott nyilatkozatra, melyek szintén aggodalommal viseltetnek az államosításról szóló törvényjavaslatl szemben. *Bélicza Pál* az állandó választmány javaslatát támogatta s bizonyítani igyekezett, hogy a törvényjavaslatok gondoskodnak a törvényhatóságok régi jogainak — nevezetesen az ellenálási jognak — fenntartásáról. — *Dr. Kmoskó Béla* szóla fel ezután s rámutatott arra a nagy és fontos szerepre, mit a vármegyék a nemzet ezeréves történetében, az alkotmány védeimében betöltöttek. A törvényjavasla-

tokat károsnak, a nemzeti függetlenségre végzeteseknek tartja. *Ruffy Pál* az állandó választmány javaslatát kérte elfogadni s arra utalt, hogy a tisztviselők kinevezése a nemzeti régi jogaiból mitsem vesz el, mert a történelem mutat fel oly kort is, melyben a tisztviselőket nem választották, hanem kinevezték. *Bándy Endre* felszólalása után, melyben a demokratikus haladásra végzetesnek mondotta a törvényjavaslatot, az elnök elrendelte a névszerinti szavazást, melynek eredményeként a közgyűlés 86 szavazattal 27 ellen a központi választmány elutasító javaslatát fogadta el.

Nagyobb vitát provokált még *Gergely Fülöp* lévai körörvosnak azon kérelme, hogy új tiszte mellett a lévai megyei kórháznál vizit alorvosi állását is megtarthassa. Az állandó választmány nagy többséggel helyt is adott kérelmének, miután a lévai főszolgabírói s járási orvos mint a helyzet konkrét ismerői a két állásnak egy személy által való betöltését véleményezték. *Majláth István* alispán a központi választmány javaslatával szemben fenntartotta azon javaslatát, hogy *Gergely Fülöp* kérelme elutasítsassék, indokolásában utalt arra, hogy a két állás szervezeti szabályai szerint fizikailag lehetetlen a két állásnak egy személy által való betöltése, miután ugyanazon időben több helyen lenne igénybevéve. *Benkovich Géza*, *Dr. Kmoskó Béla* s *Balgh János*nak a központi választmány határozatát s *Ruffy Pálnak* az alispán véleményét támogató felszólalása után a közgyűlés névszerinti szavazással 31 szótöbbséggel elvetette a központi választmány javaslatát s a két állást incompatibilisnek mondotta ki.

A közgyűlés további folyama már jóval kisebb érdeklődés mellett folyt le s delután fel 2 órákor ért véget. — Közgyűlés után *Keltz Gyula* főispán a *Benkovich* vendégében ebédet adott.

Különfélék.

— Az írás-olvasási vizsgák. Az új választói joggal kapcsolatos írás-olvasási vizsgálatokat már az egész vármegyében befejezték a járási vizsgáztató bizottságok. Az eredmény a következő: A lévai járásban 577 férfi tette le a vizsgálatot, az aranyosmaróiban 83, a verebelyiben 412, az oszlányiban 25 és a garamszentkereszti járásban 388. A városi bizottságok szintén

Emil, ugylátszik, el volt készülve hasonló jelenetekre, ne csodáljuk tehát, ha erős maradt a kijelentette, hogy a házi budget megszarvása nélkül nem veheti meg most a belépőt.

Még egy pár ellenvetés, viszonzválasz... és a belépő ott maradt a boltban. Ima meg Emil hazamentek, az uton egy szót sem szólva egymáshoz.

Mikor Emil este a kasszinóból hazajött, a szobaleány lábujjhegyen közeledett felé s tudtára adta nagy csendesen, hogy a nagyságos asszony rosszul van, lefeküdt s megparancsolta, hogy senkit se eressen be hozzá.

Csodálatos azonban, hogy Emil, az a figyelmes, jószágos Emil nem ijedt meg e hirt hallva, hanem egyszerűen utasította a szobaleányt, hogy dolgozószobájában fog vacsorálni.

Emil csakugyan megvacsorázott, elszitt egy havannát és ezután csendesen hálószobájába ment, melyet az Imától egy hóféher függönyös ajtó választott el.

Már épen elszenderült, mikor megnyílt a felesége szobájának az ajtaja és egy kis kék szalagos főkötős fő csendesen kiszólt; Emil: utójára kérem: megveszi-e azt a belépőt?

A felelet ezen egyetlen egy szóból állott: nem.

TARCA.

A belépő.

Folytatás.

Épen 364 napot töltöttek már el boldog házasságban s már csak épen egy nap, néhány óra, pár perc s figyelemre sem méltó másodperc volt hátra, hogy megülijék egy éves pörlekedés nélkül eltelt házasságuk jubileumát.

Méltóztassanak elhinni, hogy ez nagyobb esemény a mostani házasságban, mint az, hogy Moltke hetven esztendőnél tovább szolgálta a porosz hadsereget.

Állításomat igazolja azon körülmény, hogy jöllehet Emil és Ima csak egy nap választotta el a jubileum békés megülésétől, az mégis meghiusult.

Még pedig meghiusította egy belépő. Igen egy közönséges, búsz forintos belépő, melyért Párisba sem kell menni, mert kapható tucatsszámra minden jóra való divatkereskedésben.

Ki meri most már az elmondottak után tagadni a belépőnek befolyását a házasság harmóniájára?

Abban a városban, ahol Ima meg Emil már 364 napot boldogságban töltöttek, egy nagy bál volt készülöben. Valljuk meg, hogy

Emil nem bánta volna, ha ez már a készülődés első pillanatában megbukik, de azért, mint udvarias férj felesége előtt kijelentette, hogy szívesen elviszi őt a bálba, ha őhajt benne részt venni. Csakis tapasztalatlan férj tehet ilyen kérdést, mert még nem ismertem fiatal, szép asszonyt, kinek fel ne csillant volna éjszétét, vagy ne felejtá-szeme, ha ezt a szót: bál, kimondák előtte. Ilyenkor a meglevő migraine is eltűnik és caupa élet az az asszonyka, ki előtte való nap durcás ajkaskáival olvassa a lassú percek, melyeket kedves ura a kasszinóban töltöt el a klubriász mellett.

A bált megelőző napokban Emilnek minden szabad idejét igénybe vette aranyos kis felesége. Valóságos hadjáratot indítottak a divatkereskedők ellen. Együtt volt már minden, amit egy gyermekes kedélyű, tizenkilenc éves asszonyka megkivánhat, midőn az udvarias kereskedő egy gyönyörű belépőt mutatott, melyet csak azért tett félre, mert — ugymond — meg volt győződve, hogy ez okvetlenül fog tetszeni Imának.

Mikor Ima meglátta a csinos kis hóféher belépőt, nem tudott egyebet mondani e két szónál: „Ah! pompás!” és lágyan Emilhez simulva, nem szóval, hanem szerelmes szemével kérte őt, hogy vegye meg azt a hóféher, bolondos kis jószágot.

bejezték munkájukat. Léván 327, Újbányán 88 és Kőrömczébányán 26 ember vizsgálott le. Vagyis az egész vármegye területén összesen 1986 választójelölt tette le a vizsgálatot. A jelentések közül a vizsgáztató bizottságok csak 25-öt buktattak meg. Ezek szerint az eredmény kiválónak mondható.

Zenevizsgálat és záróünnep. Az irgalmas nővérek lévai intézete minden tanévet fényes sikerű zenevizsgálattal és záró-ünnepséggel szokott befejezni, melyeken nemcsak a gyermekek előhaladása iránt érdeklődő szülők, hanem a tanügybarátok és a közönség is igen nagy számban jön össze, hogy élvezettel és örömmel hallgassa végig az érdekes és szép műsorokat. Ez évben az intézet növendékeinek zenevizsgálata f. hó 22-én d. u. 3 órakor folyt le az intézet tornacsarnokában, amely ezen alkalommal is szűknek bizonyult a közönség befogadására. A hallgatóság nagy gyönyörűséget talált a 27 számból álló műsor minden egyes számában. Tér szűke miatt a számokak külön-külön meltaításába nem bocsátkozhatunk; csak általánosságban jegyezzük meg, hogy őszinte elismerés illeti az összes szereplőket, akik zongor- és cimbalomjátékokkal a legszebb eredményt produkáltak, ami egyaránt dicséri a zenetanítással foglalkozó nővérek buzgó fáradozását és a növendékek szorgalmát és ügyességét. — Folyó hó 25-én szintén széleskörű érdeklődés mellett folyt le az intézet záró- és tornaünnepélye, amelynek első részét ugyancsak a tornateremben tartották meg. A rendkívül kedves műsornak első számát Kéier: Meguyitója képezte, amelyet 4 kézre játszottak: *Pintér Alice és Bogdy Elza*, cimbalmon kísérte *Moravék Margit*, akiket a hálás közönség precíz előadásukért zajosan megtapsolt. *Lévai Ilona* meleg érzéssel szavalta el *Lampérthnek Rákóczi halála* című költeményét. Néhány intézeti növendék ajkáról igen szépen csengett két hangban énekelve *Erődinek* A kis harang című szerzeménye. Két zongorán négy kézre bravurosán játszották *Alberti La Traviata*-ját *Csekey Adrienne* és *Pischl Gizella*, *Bodnárnak Várom* a tavaszt monológját *Moravék Margit* a nála megszokott kedvességgel adta elő. Nagy elismerést nyertek *Streicher Caesa* és *Bogdy Elza*, akik *Kevély Magyar* dalait cimbalmon és zongorán játszották. A polgári leányiskola növendékei által 3 hangban precíz énekel népdalokat a közönség sok tapsal jutalmazta meg. Élenk tetszésben részesült

Csekey Adrienne zongorajátéka, aki *Székelnek Magyar* Ábrándját adta elő. A következő szám *Tordai Grail: Fecskék*. Többes-beszéd volt, amelynek szereplői, mint különböző nemzetbeli fecskék bájosan csicseregtek egymásnak saját hazájukról, — kivétel nélkül otthonosan érezték magukat a színpadon és ügyes játékokkal kellemes szórakozást nyújtottak a közönségnek. A műsort A divat című tréfas induló fejezte be, amelyet *Dodék Ilona* zongorakísérete mellett a polgári leányiskola növendékei énekeltek három hangban. A közönség és a növendékek a zárdából a várkertbe vonultak, ahol a tágas játszótérén *Sárai* és *Barth* zenekarának vig nótái kíséretében tartották meg a tornavizsgálatot, amelynek keretében a meglepően sikerült, szebbnél-szebb rend, — buzogány — s egyéb gyakorlatok, játékok és fegyoltánc sok tapsot arattak. A tornavizsgálat után *Báthy László* prépost, intézeti igazgató lelkes beszédben bucsuzott el az intézet növendékeitől, akik az iskolát már végleg elhagyják s akiknek egy része olyan képzettséget vív magával, hogy azzal az életben már önállóan is megállhatja helyét. Egy jótévő három aranyat ajándékozott az intézet példás magaviseletű és kitartó szorgalmu tanulóinak; a jutalmakat *Glauber Olga* a polg. iskola IV. oszt. tanulójának, — *Zsilinszán* Jolán a keresk. tanfolyam — *Belopotoczky* Margit a női kézimunka tanfolyam növendékének osztotta ki a prépost, akinek bölcs és tapintatos igazgatása alatt a nővérek és a hat tagozatu intézetben alkalmazott más, kiváló tanerők a nevelés és tanítás terén oly magas színvonalra emelték városunknak ezen egyik legtekintélyesebb kulturális intézetét, hogy annak messze vidéken a legjobb híre van. — A lélekemelő ünnepség a himnusz eléneklésével fejeztetett be.

A F. M. K. E. választmányi ülése. A F. M. K. E. igazgató választmánya Nyitrai, tojtyó evi július hó 5-én, délelőtti 10 órakor a vármegyei székház I. emeleti 21. sz. termében ülést tart, amelynek tárgysorozata husz számból áll.

Bpesti nyaralók tekintették meg tegnap Léva városát. Eragadtatással szölgáltak kórházunk és a tanítóképző elhelyezéséről, gyönyörözöttek a Kálvária panorámájában, nonnet jó távcsövekkel megállapították, hogy onnan bizony *Görgey* intézhette a nagysallói csatát. Bejárták a Kálvárián az új sétahely szépen fejlődő ülteményeit. Kár, hogy az ültetvényektől a képzőintézet keleti kapuja előtt elvezető

utat, — melyet üde hárfasor szegélyez, — nem nyitották meg a képzőintézet homlokzata előtt. Mintha szándékos, zárdaszerű, feifogásból fednék el az intézetet a közönség szemei elől. Ezt a mulasztást pótolnunk kell. A város közönsége, képviselőtestülete rendezze el a főkaputól jobbra a kerítés meatein alig néhány ölnyi hosszúságban az ut megnyitását, hogy ezen, valóban meglepő szép kivitelen emeít épület szemlélésében is gyönyörködve, juthasson fel főként az idegen közönség a Kálváriára. — Nem volna-e jó ez alkalomból, ha a városi tanács, a város mérnöke szoros vizsgálat tárgyává tenné a képzőintézet környékét s egyidejűleg intézné el az ide vonatkozó teendőket? Megvettük a Tótné-féle házat is az ut kiszélesítésére, fejezzük be azt is mielőbb!

Persely az anyakönyvi hivatalokban. A belügyminiszter újból leiratott intézet: a törvényhatóságok első tisztviselőihez, hogy gondoskodjanak róla, miszerint az összes anyakönyvi hivatalokban legyen persely a vakok országos intézete javára. Aki újszülöttet jelent be vagy házasságot köt az anyakönyvi hivatalban, rendszerint boldog a kellemes érzés hatja át; ilyenkor szívesen gyakorol jótéteményt, örömmel ad segélyt a vakok javára. Hozzáteszi a miniszter óvatosságból, hogy adakozásra kényszeríteni senkit sem szabad. Természetesen, a figyelmeztetés a perselyre nem orszákos, csak gyöngéd emlékeztetés! Axi jószívű, aki adakozó kedvében van, annak ennyi is elég, hogy megnyissa erszényét.

Egyházmegyei gyűlés. A barsi ref. egyházmegye ez evi közgyűlését e hó 29-én, *holnap*, tartja meg Léván a ref. iskola diszterében.

Beiratkozás a főgimnáziumba. A lévai r. kath. főgimnáziumba az 1914—15. iskolai évre már július 1., 2. s 3. napján lehet beiratkozni délelőtti 9 órától 12-ig az igazgatói irodában. A beiratkozók fizetnek: 4 koronát felvételi díjúl, 2 koronát értesítőre, 1—1 koronát ifjúági könyvtárra és tanulmányi kirándulási alapra, összesen 8 koronát. A tandj szeptemberben fizetendő.

A vasutasok piros sapkája. Július hó 1-től a forgalmi szolgálatot teljesítő „Máv” tisztek részére a piros sapka használata kötelezőleg van elrendelve; az ügyes-bajos közönség könnyen felismerheti a szolgálattevő tisztviselőt s így utbaigazítást, felvilágosítást keresők hamar megtalálhatják, akikhez fordulniok kell.

Erre az üvegajtó becsapódott és Emii hallotta, hogy a kulcs megfordult benne.

Mosolygott egyet és elaludt. Álmában egy legió asszonnal küzdött, kik mind belépőt követeltek tőle. Ámde ő itt is ellenállt s mind diadalmas hadvezér fogott reggel az öltözködéshez.

Ima nem aludt el mindjárt. Amint visszafeküdt fodros párnái közé, többé már nem a belépő megtagadása bosszantotta, hanem férjének stereotyp „nem” válasza és nyugodt alvása. Egy kis ideig sirt, azután keservében elaludt és álmódott egy jó férjről, ki nejének minden kívánságát teljesíti.

Sz. Á.

Vége.

E g y ü t t.

(Rajz.)

Lassan, nehéz, fáradt léptekkel ment föl az öreg a lépcsőn. Por, meg a fiatal tü zöld hamva ülepedett meg a csizmáin, a haja nedvesen összecsapzott; valahonnan messze tanyáról jött be gyalog.

Szinte azt lehetett hinni, hogy összeesik szegény.

Vén meghajlott válu paraszt volt, kopott ünnepi köntösben, lapos tarissnyával, szomorúságteljes barádság arccsal.

Ahogy meglábalta a márványlépcsőket, mentében hiába kapaszkodott a korlát széles kölapjába, mert nem lehetett azon a sima cszfraságon fogni semmit sem.

Azután megállott fönt és leszólt reszkető, öreges, elfuadt hangon:

— Te csak várj ott lenn.

— Várok apám.

Egy barna tanyai lány állott a városbáza kapujában. Betegségre valló halavány arczából szomoruan világott elő a két fekete szeme.

— Várok, apám, csak menjen.

Az öreg befordult a rendőri folyosóra, s a kenetlen ajtó bántó csikorgásával együtt egy éles, apróra szagotott hang kezdett terjengeni a boltozatos, visszhangadó kapuivék alatt.

Siró gyermekhang volt az, egy rövidke, pólyába kötözött magyar állampolgár panaszódó szava, amely gyorsan futott szét a kapuboltok között s bizonyos derüt kölcsönzött a különben meglehetősen komor és unalmas falaknak.

Igen, olyformán szaladt szét ez a sirás, mint hosszú borulat után az elsőtetült mezők föött a napsugár.

Eleinte alig lehetett volna megtudni, hogy hol van a gyerek.

Csak azután látszott.

Az a szápadt lány tartotta a karjaiban a lármas süvöltvényt, és beszélt hozzá mindenféle érdekes dolgokat, a mik hatnak az ilyen tudatlan apróság kedélyére.

Beszélt, hogy mindjárt jön ám a király, nagy aranyos koronával, aranyból van a kardja, a tarisznyája; abban van egy nagy macska és az mind megessi tisztára azokat az embereket, akiknek homályos fogalmuk sincsen arról, hogy a városbáza folyosói alatt nem szabad sirni.

Falusi népeletünk egyik jövendő kitűnősége eleinte csak belebeszél a dolgba és hagyta mondani a mamával a mesét. De azután, vagy mivel talán félelmes volt neki ez a hely, vagy hogy sokáig késlekedett az aranyos király az aranyos tarisznyával, elég az hozzá, hogy a gyerek elkezdett megint sirni vége szakadatlanul.

Ha el tud csodálkozni az ember a föllemlén, hogy mint fér meg a torkában az a tömérdek sok hang, akkor el lehet bámulni ezen is.

Ez a csöpp ember, ez a kis hitvány talusi poronty olyan lármas csapatott, hogy a hátulsó rendőri börtönök elől is kíváncsián szaladtak elő a strázsák.

Közen beszélt habogva néhány szót, azután kiabált, s végül ordított, mintha nyusznák.

— **A tanonciskolák évzáró ünnepe.** Az iparos- és kereskedő tanonciskolák ma egy hete d. e. 11 órakor jól sikerült ünnepséggel fejezték be a tanévet. Szép beszédekot intéztek a tanulókhöz *Ghimessy János* és *Kriek Jenő* igazgatók, akik egyuttal melegen üdvözölték dr. *Mocsy Aba* polgármester-helyettesét, aki a város képviselő-tében jelent meg az ünnepségen. *Mocsy Aba* szívélyesen megköszönvén az üdvözlést, válaszában a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a két iskola tanerőinek páratlan szorgalmu működéséről és az ezáltal elért nagy eredményről. A tanulók közül többen hazafias költeményeket szavaltak. Jó viselkedést és kiváló szorgalmat több tanuló részéről: pénz- és könyvbeli jutalomban. A Kultuszminiszternek 50 koronás jutalmát *Órdógh Mátyás* kapta meg, aki tanulótársai nevében szép bucsubeszédet mondott. A Kaszinó alapítványának 80 korona kamatát *Gáspár Sándor* iparos- és *Heitlinger Henrik* kereskedőtanoncoknak osztották ki. Az ünnepség végén az ifjúság a himnuszt énekelte.

— **Eljegyzés.** *Flórián Traján* tanító jegyet váltott *Lévan Tolnay Istvan* városi tisztviselőnek kedves leányával, *Margittal*.

— **Gyászhir.** A Balassagyarmati Dalgyletől kaptuk a hírt, hogy *Jaskovics Ferenc*, a balassagyarmati m. kir. szami főgimnázium kiváló igazgatója és a dal-gyletnek három évtizedet meghaladó időn keresztül buzgó működő, ezüstérmes tagja, életének 54. évében Balassagyarmaton, június hó 19.-én meghalt. Hűt tetemet a város és vidékének legmélyebb részvéte mellett ma egy hete helyezték örök nyugalomra.

— **Áthelyezés.** A pozsonyi kir. ítélőtábla elnöke *Toledna* Rozsio lévai kir. járásbíróági jeggyakornokot az aranyosmátróti kir. törvényeszkék helyezte át.

— **Ünkentések nöstlése.** Azon egy-éves ünkenetek, kiket meg álmányba nem vettek, megnöstlhetnek, ha az engedély elnyeréseert a hadügyi- vagy honvedelmi miniszterhez folyamodnak.

— **Eljegyzés.** *Lówy Nándor* beszercebányai kereskedő, eljegyezte *Wilcsék Salamon* helybeli kereskedő leányát, *Irénkét*. (Állandó kiön értesítés helyett).

— **Mezőgazdasági tantolyam nép-tanítók számára.** *Ghulányi* baro földmivésügyi miniszter a kisebb fokozatu ismétő iskolákhoz a gazdasági tárgyak tanítására hivatott népiskolai tanítók, illetve

tanítónők gazdasági kiképzése céljából július 18.-ától augusztus 18.-áig az algyógyi, adai, békécsabai, breznóbányai, hőmezővásár-helyi, jászborényi, karcagi, lugosi, pápai, rimaszombat, nagyszerentmiklósi, szilágy-som yói, szabadkai, csáki és siroki földmivés-iskoláknál 20—20, összesen háromszáz, továbbá a kecskeméti földmivésiskolánál július 1.-től 31.-ig husz tanítónő részére gazdasági tantolyamot rendeztet. A tantolyamon résztvevő tanítók és tanítónők egyenkint száz korona átalányban részesülnek, mely összegből az ellátási díjat és ellátási költséget tartoznak fideszni. A tantolyamokra olyan tényleges alkalmazásban levő néptanítók és tanítónők vétetnek fel, akik mezőgazdasági tantolyamot még nem végeztek. A felvételi iránti kérvényt július 12.-éig kell a földmivésügyi miniszterhez címezve az illetékes tanfelügyelőséghez benyújtani.

— **Kabaré-előadás.** Péter-Pál napján este *Szabó Ferenc* színtársulatának itt időző tagjai a városi vígadó kávéházában kabaré estélyt rendeznek, melyen *Bordás Rózi* és *Káldor Dózsi* fognak közreműködni. Mindekettő kiváló tehetség kedvence a közönségnek, nem szorulnak dícső reklámra, a műsoruk művészi nivón áll.

— **Zupa helyett tejes kávé.** A bécsi „Zeit” jelentése szerint a katonaság elemezésében újítás áll küszöbön. Az eddigi reggelit: a rántott levest, illetve fekete kávé, eltűrik és helyette tejet vagy tejes kávé adnak a legénységnek, különösen ott, ahol tejet olcsón lehet beszerezni. Kísérletek történtek tejkonzervekkel is, amelyek kedvező eredménnyel jártak. A tejjel való ellátást a delegációk legutóbbi ülésükön javasolták és a hadügyi vezetőség igyekszik ezt az ohajt mihamarabb megvalósítani. — Azt hisszük, hogy úgy a közös hadsereg, mint a honvédség legénysége a zupa vagy kávé helyett szivesebben venne reggelire egy darab szalonnát, amelyből több erőt is kapna, mint a sovány zupától és a nyti-lotty kávétól.

— **Az unjokok behívása.** A hivatalos lap közli a honvedelmi miniszter két rendeletet, amelyben a hadügyminiszterrel egyetértően a vedorőtörvény 41. paragrafusa szerint kedvezmény jogosulatlan élvezését megakadályozó intézkedéseket ír elő, továbbá elrendeli, hogy a tényleges szolgáltra behívandó unjokok és az erőt katonai kiképzetésre behívandó póttartalekosok behívójegyeit ezentul évente legkésőbb

Magához szorítja a gyermeket, mintha féltene, és a másik pillanatban egy névtelen, szívbevágó önértés elkiáltója vele:

— János!

A gyerek hirtelen elhallgatott, csönd támadt, a legény két erős karjával szétválasztotta az előtte állókat és oda ment a leányhoz.

Szinte félve, szégyenlősen, lehajtott fejjel, csöndesen ment oda, a kezét szinte öntudatlanul tette a pólyára, a hol a lány keze volt, végig simította a szepegő kicsike arcát és halkán mormogta:

— Itt vagyok . . . itt vagyok, Kati!

S valóban egy falusi Don Juánnak, aki cserbenhagyott egy leányt, aki keserűséget támasztott odakint a szivekben s ugyanekkor üresnek érehte a magáét, aki elszökött onnan, ahol szerelmet rabolt s aki a körülmények csodálatosságánál fogva visszatért, türelmes bünbánatával, megindult, lehajtott fejjel: elég azt mondani, hogy itt van, s nem kell hozzátennie, hogy ott is marad. Kiteszik már abból is.

A gyerek megpihent a sirásban, a komoly hivatalnokok elmentek a komoly aktákkal, a savanyu adótisztek elvonultak, hogy konferáljanak savanyu polgárokkal; a vénasszonyok szintén elvonultak, mert nem volt, ki kérje bölcs tanácsukat; a strázsa visz-

szepember hó 1.-ig, az egyévi ünkenetek behívójegyeit évente legkésőbb július 20.-ig fogják kézbehités végett az illetékes járási tisztviselőnek megküldeni.

— **A fürdő és uszoda megnyitása.** Örömmel jelezük, hogy a *Schöeller* Gusztáv nygylelküségéből tetemes költséggel alaposan megújított és a városnak használatába és kezelésébe díjmentesen átadott fürdő és uszoda *szerdán, július hó 1-én* nyitlik meg. A fürdő használatának idejéről, az árakról s egyéb tudnivalókról bővebb értesítést adnak a lapunk mai számában között hirdetémenyek.

— **Az alkohol élvezete ellen.** Hogy a katonaság az alkoholt élvezetenek káros hatásáról személtető módon tájékozódjék s ezáltal az alkohol élvezésétől tartózkodjék, — a hadvezetőség személtető táblákat adott ki, amelyek arra lesznek hivatva, hogy a legénységet elriasszák az alkohol élvezetétől. Ezeket a táblákat a legénység elhelyezésére szolgáló helyiségekben függesztik ki.

— **Táncmulatság.** A kálnai iparos ifjúság ma este a Bazzsek-féle vendéglőben táncmulatságot rendez, melyet a vendéglő kertjében d. u. 4 órakor hangverseny előz meg. Beléptidj személyenkint 1.50 K., csatládjegy 3 K. — A táncmulatság este 7 órakor kezdődik.

— **A lévai mozi** mai műsorát *A jó nevelő* című humoros felvétel nyitja meg, utána az *Utolsó percben* című nagyhatású 3 felvonásos dráma következik, mely a dán Mordis film társaságnak egyik legsikerűtebb moziképe, melyben a főszerepet *Henry Porten* híres dán színész játsza. E slágerdrámaon kívül még a hűtlen ferj és összes pénzem egy korona című felvételnek fogják szórakoztatni a közönséget. Lesz egy természetes felvétel is az állatokról. — A műsor szépen és érdekesen van összeállítva, bizonyára a nyári meleg dacára is szép számú közönséget fog vonzan.

Veszélyes életkor a gyermek fejlődésében az első életév, amikor a szöngeszervezt erősítésének olaszertü támogatására egy megfelelő tápszer szükséges és ebben a válságos időben minden anya a Nestlé-féle gyermekélejtet használja, mert jóízű, igen tápláló és könnyen emészthető. Próbadozokat teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Bibertrasse 92 P.

szament az örhelyre, a leányasszony boldogan nézett a legény szemébe és csöndesen felelte neki:

— Légy itten, János!

És amíg ideleht ezek történtek, az a roskatag vén paraszt ember fönt ott állt a kapitány előtt és kiöntte előtte nagy keserűségében, ami a szíven feküdt.

Beszélt, s az az eset állott be nála, mikor az ilyen vén, kérges szivek érezni kezdik azt, amit az ajk beszél; s az az paraszt megnyitathozva az ő zongzatos falusi nyelvén, beszél ugy, hogy az szinte klasszikusnak tetszik. Előkerülnek azok a kifejezésekben gazdag szólások, amiket ritkán hallunk, azok a régi öserőtől duzzadó szavak, amiket lassanként elfelejtettünk, s csak a nehezen modernizálódó falu öregjeinek az emlékezetében élnek még.

S a vén ember elmond egy régi történetet egy leányról, akit megosaltak, egy legényről, aki hűtlen lett és egy sirbahajló vén apáról, akinek tisztos ősz fűrtjeire ráesett a gyalázat sara.

Amint beszél, megnyitlik a háta mögött az ajtó és bejön ez a kettő.

Szemérmes é fogódással az asszonyleány, a lecsüdesült, alvó kis gyerekkel a karján, és utánuk a legény.

Tanügy.

A lévai irgalmas nővérek intézetének polgári leányiskolájában az I. osztályba a beiratás a jövő tanévre július hó 1., 2. és 3. napjain tartatik. Ugyancsak július hó 1—3. napjain van a beiratás a polgári leányiskolával kapcsolatos női kereskedelmi szaktanfolyamra is.

Léva, 1914. június hó 25.

Az intézet igazgatósága.

Irodalom és művészet.

A kísérleti lelektan meddősege és a pánpszichizmus.

Mikó László könyve. — A pszichológiai kérdések, dacára annak, hogy ezek tárgyai mindig absztrakt fogalmak, melyek az értekek világán kívül állanak, mindig a legerdekebbek, mert ezek megértéséhez mar olyan valami szükséges, ami nem fizikai és nem kémiai többe. Ezek azok a fogalmak, amelyeknek megértéséhez az emberi elme szükséges, amely látva az okozatot, a logika segítségével meg tudja állapítani az okot.

A lelki élet nyilvánulása mindenkor kedvenc témái lesznek a bölcselkedőknek, mert ez kimeríthetetlen kincstartar kezezi az újabb és újabb fogalmaknak s nem kell soha attól tartani, hogy kimerül, mert a fejlődés arányaival fokozatosan nagyobbodik annak területe is. Azonban megis mindig halatlan téma, mert csak szűkebbkörű olvasó-közönségre számíthat, mivelhogy ezeket olvasni csak úgy lehet, ha megfelelő tudományos előkészültségünk is van hozzá.

Mikó László, a lévai főgimnázium jeles tanára, ebből a pszichikai gondolatvilágból ragadott meg két — de egymással szoros összefüggésben álló — jelenséget a fennebb megjelölt művében, mely a lévai főgimnázium ez idei értesítőjének elejét foglalja el és saját gondolatainak nyomán meglepően érdekes következtetésekkel állapítja meg a kísérleti lelektan eredménytelenségét s a pánpszichizmusnak azt az alapvetést, hogy az egyen époly lelkes valani, mint az egyesnek egyes része. Elfogadja a lelektan egyik nagy mesterének, Möbiusnak megállapításait s valija és hirdeti, hogy egyedül a dualisztikus világnézet felelhet meg az ember rendeltetésének, mert a tudomány nem lehet ellensége a vallásnak s egyedül a dualisztikus világnézet adja meg a léleknek azt a harmoniát, amely képes úgy a hitnek, mint a tudománynak szabadságát biztosítani, mivel előre is kizárja a kettő között az összeütközést.

Járt uton halad ugyan a szerző, de öntudatosan. A következtései saját logikájának elességét s vizsgálódásainak alaposágát bizonyítják. A lelektani fejlődés újabb evolúciójából már biztosan meg tudja állapítani a fejlődés közel jövőben beálló fokozatait. Ha terem engedne, igen érdekesnek tartanám bemutatni, hogy a különböző pszichikai teoriákból miként hámozza ki az általa életcéllal is felállított dualisztikus irányzatot; ezuttal csupán még azt kell megjegyeznem, hogy maga a könyv oly nyelven van írva, mely ezt az absztrakt kérdést is könnyen megérthetővé, szinte érzelkelhetővé teszi. Alig három iven oly sok és érdekes argumentumokat hoz fel álláspontjának igazsága mellett, hogy el kell ismernem, miszerint a szerző nemcsak érti a tárgyát, de előszere-ttel is szokott vele foglalkozni.

Ebben a materialis világban, amikor egyre jobban távolodunk a szépnél és igaznak évezrednek nyomán kialakult fogalmaitól, kettős érdemül tudható be a szerzőnek, hogy van bátorsága nyíltan is hirdetni, hogy a tudomány és hit nem lehet ellensége egymásnak, mert végeredményében is, ahol a tudomány lerakja sokszor kétes értékű fegyvereit, ott az embernek még mindig utbaigazításul szolgál a hit szövétnéke.

Az ifjúságnak ajánlja munkáját s az ifjúság bizonyára szívesen fogja fogadni ezt az igazán meglegettről tanuskodó utbaigazítást a lelkivilág utvesztőiben.

Kersék János.

Az ujjáalakult „Magyarország.”

A magyar uri családoknak minden tekintetben kedves és szívesen látott lapja, kielégíti mindazt a várakozást, amelyet a közönség manapság a leggazdagabb tartalmu, a legjobban és legelénkebben megírt nappal szemben csak támaszthat. A „Magyarország” a függetlenségi és demokratikus politika vezérlő organuma. Károlyi Mihály gróf, Apponyi Albert gróf, Batthyány Tivadar gróf, Vázsonyi Vilmos, Kemény Árpád báró, Lovász Marton, Apáthy István, Úrmánczy Nándor, Buza Barna s más politikai és publicisztikai kiválóságok írják a „Magyarország” cikkeit, amelyek mindig izgatók a politikai életben és sokszor nemzetközi hílyelmet is ebresztenek. Emellett módot nyújt a „Magyarország” arra, hogy a szórákózo, a pihenni vágyó elme is megtalálja a maga részét az újságban. A nagyszabású politikai és irodalmi rész és aktuális tudósítások és cikkek mellett humoros karcolatokkal tréfás és humoros versekkel és rajzokkal gazdagodott a lap. Új rovatokat is nyitott, amelyek páratlan gyorsasággal hódították meg a közönséget. Megnyitott a vasárnapi mellékleten az „Égéség”-rovat, ehhez csatlakozik a „Szépségápolás” című új fejezet, amelyet a „Magyarország” hölgy-közönsége fogad hétről-hétre érdeklődéssel. A „Magyarország” gazdag heti gyermekmel-léklete, a „Heted-Hét Ország” egy csapásra a gyermekvilág szívéhez ferközött s Öregapó, a gyermekmellettel szerkesztője, ezer meg ezer kis unokájának szerez hétről-hétre mind nagyobb gyönyörűségeket. Megnyitott a „Vasutas-Világ” című rovat, amely az ország nagyszámu vasutasainak szociális előbbrejutását szolgálja körültekintő gondossággal.

A szerkesztőség ezenkívül nagy történelmi értékű emlékiratok közléseivel is igyekszik lekötni olvasóinak érdeklődését. Most fejezte be Figyelmessy ezredes szenzációs memoárjait s júliusban megkezdte a könngrüztli csata hű leírását, amely a világ-történelmi fontosságu csata egyik résztvevő-jének tolla alól került ki ama jegyzetek alapján, amelyeket az események folyásáról és a hadsereg életéről ott a helyszínen papírra vetett. A szenzációs érdekes emlékirat föltárja a híres ütközet kulisszáit s minden fazisa a közvetlen megfigyelés intenzív fényével világít rá. Az emlékirat közléset július elején kezdi meg a „Magyarország” (VI., Terezh-körut 22), amelynek előfizetési ára egész évre 22 korona, félévre 16 korona, negyedévre 8 korona, egy hóra 2 korona 80 fillér.

Előfizetéseket elfogad Nyitrai és Társa r. t. könyvkereskedése Lévan.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1914. évi jun. hó 21-től 1914. évi jun. hó 28-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Tokody János Farka Mária	fiú	Jenő János

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
özv. Svarba J. Szabó J. özv.	r. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Syllaba Pál	12 éves	Tüdőgümőkór

Hivatalos közlemény.

4351—1914 szám.

Meghívó.

Léva r. t. város Képviselőtestülete 1914 évi június hó 30-ik napján — kedden — d. u. 4 órakor a városi székház nagytermében, féléves rendes közgyűlést tart, melyre a Képviselőtestület összes tagjait tisztelettel meghívom.

Kelt Lévan, 1914 évi jun. 24-én.

Bódogh Lajos,
polgármester.

Tárgysorozat.

- Polgármesteri jelentés.
- „Léva város villamos telepe” cég üzleti szabályzatának megalkotása, — a cégjegyzőkönyv átírásának bejegyzetése iránt s a kapcsolatos kérdésekben határozat hozatal, az üzemvezető bizottság megválasztása — kapcsolatos intézkedések megtétele.
- A villamos telep 1914. évi költségvetésének, leltárának, beruházott és forgó tőkájének megállapítása, a 136000 k. megváltási kölcsönnek s a Magyar Jelzálog Hitelbank javára fizetendő 10000 korona évráradék fizetésének a villamos telep terhére való áthárítása s a kapcsolatos intézkedések elhatározása.
- A m. kir. belügyminister rendeletét folytán a város 1914 évi felülten hitelszükségletének megállapítása.
- Becsey Antal mérnök előterjesztése a vízvezeték tervének elkészítése végett a próbafúrások megjelölése s erre legfeljebb 8—10000 korona költség megszavazása tárgyában.
- A lévai uradalom ajánlata a tulajdonát képező tőnunan felépített nyári uszodának városi kezelésbe vétele tárgyában, s ebből kifolyó intézkedések.
- Szuller Győző köfőjével kötendő szerződés elfogadása.
- A szászaljárparancsnoki lakáshoz kert előjára megvett 70 □ önyi terület megvétele tárgyában Gláditachi Pállal kötött szerződés elfogadása.
- Neh. Styaszay Antal és neje hagyatéki ügyében dr. Vilek Ferencz ügyvédnek által a város mint egyik hagyományos ellen indított perben a városi fűgyésznek a képviselőre a megbízás adása.
- Kuapp Ignacz építkezése folytán a telkéről köfőter előjára elfoglalt 4-7 □-öl (17 □ m.) terület árának megállapítása.
- A Lévai takarékpénztár által a Tanítók Háza előjára tett 1000 koronás alapítványról szóló alapítólevél elfogadása.
- A Major Mihály volt köfőjé elleni 754 korona 93 fillér követelésnek Belesák Béla városi mérnökre való engedményezése.
- A Léva—Vámosladányi vicinális ut f. évi költségvetése szerinti a városra est 2352 k. 01 fillérnek valamely alpból a közmunkaalap terhére 10 évi visszafizetés kötelezettsége mellett leendő kölcsönvétele.
- Prepelik István illetősége ügyében határozat hozatal.
- Glasz Samu felvétele Léva város községi köfőlékébe.
- Az 1915 évi k. közmunka mérvének és váltóságának megállapítása.
- Boros Gyula nyilvános kérdésére válasz az Ozman-téri köfőzésre vonatkozólag.
- Váczy Jónás kérelme a Libalom hid újra építéséhez való hozzájárulás tárgyában.
- A Lévai uradalom átírata a tűzoltó szertár átadása tárgyában s ezzel kapcsolatban a tűzoltó szertár építési ügye.
- Városi kocsislak építési ügye.
- Járvány kórház építési ügye.
- A főgimnázium kibővítésének és a tornacsarnok építésének ügye.
- Léva r. t. város házépítészének és összes alapjainak 1913 évi zárszámadása és mérlege.
- Időközben beérkező sürgős ügyek.

4409—1914 szám.

Uszoda fürdő megnyitás!

Közhirre teszem, hogy a „Lévai uradalom“ és Schoeller Gusztáv lovag ur Léva r. t. város közönsége iránti kegyes jóindulatból, az általa nagy költséggel díszesen megújított uszoda-fürdőt teljesen díjmentesen folyó évi július hó 1-ső napjától kezdve a város használatába és kezelésébe adja, — miért ott a fürdőzés azon napon kezdetét veendi.

Az uszoda fürdő használata idejéről, az árákról s más tudnivalókról külön kiadott hirdetések adnak értesítést.

Léva, 1914. június hó 27.

Bódogh Lajos
polgármester.

4175—1914. szhoz.

A Léva r. t. város kezelése alatt levő uszoda fürdő használatának ideje.

I. Köznapokon.

1. Reggel 5—8 óra közben férfiak és fiúk fürödnek.
2. Délután fél 9—11 óra közben nők és leányok.
3. Déli 11 — negyed 1 óra közben férfiak és fiúk.
4. Déli 1—2 óra közben fürödnek a helybeli honvédségi uszó-iskola tagjai.
5. Délután fél 3 — fél 5 óra között nők és leányok.
6. Délután 5—8 óra között a férfiak és fiúk.

II. Ünnepek és vasárnapokon:

7. Reggel 5—8 óra között férfiak és fiúk fürödnek.
8. Délután fél 9 — 11 óra között nők és leányok.
9. Déli fél 12 — 1 óra között férfiak és fiúk.

Délután népfürdő:

10. Délután 1—2 óra között honvéd uszó-iskola.
11. Délután 2—5 óra között nők és leányok.
12. Délután 5—8 óra között férfiak és fiúk.

Kelt Léván, 1914. évi június 26.

Városi Tanács.

4175—1914 számhoz.

Fürdő árak az uszoda-fürdőben.

I. Köznapokon egész nap s ünnepek és vasárnap délelőtt.

1. Egyszeri fürdés férfiak és 15 éven felüli fiúk részére — 30 f.
2. Egy lepedő és törölköző használati díja — 10 „
3. Egyszeri fürdés nők és 12 éven felüli leányok részére — 30 „
4. Ugyanazok részére fürdőöltözet — 16 „
5. Egyszeri fürdés 12 éven aluli leány gyermekek részére — 10 „
6. Egyszeri fürdés 15 éven aluli fiúk részére — 10 „

II. Ünnepek és vasárnap délutáni népfürdő árai:

7. Egyszeri fürdés férfiak és fiúk részére (úszónadrág vagy kötényel) — 10 „
8. Egyszeri fürdés nők és leányok részére (saját ruhában) — 10 „

III. Kedvezményes árak:

9. A Július 1-től — Szeptember 30-ig tartó fürdői idejére férfiak és 15 éven felüli fiúk, valamint a nők és 12 éven felüli leányok részére fürdési átalány — 10 K
10. Ugyanazok részére ruha átalány — 6 „
11. Ugyanazoknak havi átalány fürdésért — 4 „
12. „ ruháért — 2 „ 40 f.
13. Tízkenet éven aluli leányok és 15 éven aluli fiúk részére fürdésért idejű jegy — 6 „
14. Ugyanazoknak ruháért idejű átalány — 2 „ 40 f.
15. „ fürdésért havi átalány — 2 „
16. „ ruháért „ — 1 „

IV. Tudnivalók:

Az 1 és 6 alatti jegy mellett 1 uszó nadrág is kiszolgáltatatik.

A lepedő, törölköző és papucskok vízbevitelre tilos.

A kiszolgáló személyzetnek fizetését (borravalót) követelni tiltva van, — de elfogadni szabad.

Az I. és II. alatti jegyek értékének fölvtételére egyedül a fürdő-pénztár kezelője van feljogosítva; a III. alatti kedvezményes átalányjegyek személyre szólnak s a Városi Javadatai hivatalban válthatók.

Kelt Léván, 1914. évi június hó 26.

Városi tanács.

4175—1914 szhoz.

Uszoda fürdő Rendszabályok.

1. §.

A Léva r. t. város kezelésében levő uszoda-fürdőben minden tárgy megóvása és kímélése a t. cz. közönség szives figyelmébe ajánlatik.

2. §.

Teljesen meztelen testtel a fürdés meg nem engedhető, — mindenki legalább uszó-nadrágot s a nők legalább inget kötelesek használni.

3. §.

Aki lepedőt, törölközőt vagy fürdő öltözetet hoz, az nem köteles az árjegyzék 2 és 4 pontjai alatti ruha darabokat használni és váltani.

Belépéskor a pénztárnál mindenki köteles jegyet váltani, a bérleti vagy díjmentes jeggyel bírók azt előmutatni kötelesek.

4. §.

Sebekkel és undorító kiütésekkel ellátott testtel bíró egyének a fürdőt nem használhatják, — ha mégis bejárnának: el-távolítandók.

5. §.

Ebeket a fürdőbe hozni tilos.

6. §.

A zsilipek önhatalmu fölnyitása vagy elzárása rendőrileg tilva van.

7. §.

A fürdőzés ideje alatt a lármázás, dalolás és füttyülés tilos.

Kelt Léván, 1914. évi június hó 27-én.

Rendőrkapitány.

Városi Tanács.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.

Buza m. mázsánként 25 kor. 60 fillértől
26 kor. 20 fill. Kétszeres 18 kor. — fill. 18 kor. 40 fill. Rossz 19 kor. 20 fill. 19 kor. 60 fill. Arpa 13 kor. 60 fill. 14 kor. 60 fill. Zab 15 kor. 40 fill. 16 kor. — fill. Kukorica 17 kor. 80 fill. 18 kor. — fill. — Lencse 32 kor. — fill. 33 kor. — fill. — Bab 16 kor. 80 fill. 17 kor. 80 fill. — Köles 13 kor. — fill. 14 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetűtől arankamentes 175—180 Vörös lóhere, kir aránkás 165—175 Vörös lóhere, nagy aránkás 150—160 Lucerna természetűtől arankamentes 130—138 Lucerna, világos szemű aránkás 115—102.

Vidéki előfizetőinket kérjük, hogy postahivataluknál az előfizetés megújítása iránt szíveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

== Kölcsonkönyvtár ==
NYITRAI és TÁRSA R. T.

könyvkereskedésében LÉVÁN.

Előfizetés bármely nap kezdhető.

Igyék naponta 1—2 palack

Szent István

dupla maláta sört,

mert ez a legelső, a valódi!!

A söriparban korszakot alkotó a

Kőbányai Polgári Sörfőzde

ezen világhírű söre, melyet ma minden országban utánoznak. Nemcsak a legelvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség, étvágyhiány, vérszegénység, álmatlanság, tüdő és gyomorbajoknál. Igen ajánlható lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlják: Dr. Korányi, Dr. Ángyán, Dr. Herczel tanár urak Budapestben, Glax tanár ur Abáziában és számos más szaktekintély.

LÉVAI főraktár:

Szenessy, Tonhaiser és Tsa. cégnél.

Kapható minden jobb kávéházban, fűszer és csemegeüzletben.

„Utmutató“ legújabb vasuti menetrend k a p h a t ó:

Nyitrai és Társa r. t.

könyv-, papir- és zeneműkereskedésében Léván.

Ház eladás.

Léván, Bati-utca 24.
számu ház eladó.

Bővebbet ott a házban.

KAJSZIN BARACK

alföldi termés, kilónként 40 fillérért,
házhoz szállítva, — előjegyezhető
NYITRAI és TÁRSA r. t. cégnél Léván.

TANONCZ KERESTETIK.

Jó házból való fiú fizetéssel

— tanulónak felvétetik —

STEINER ERNŐ

üveg és porcellán üzlete

— L É V A. —

Faüzletünkhöz

gyakornok

kerestetik

SZAUER IZIDOR és MÖR, LÉVA.

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok

Kaucsuk sarkok
királya

Indiánból készült, meri kaucsukból készült.

Eladó ház és telkek.

Kálnai u. 15. sz. ház; Percz utcában

8 háztelek és a Kereszthegyen 1/2 hold

6 éves oltvány szőlő eladó.

Bővebbet: Kálnai u. 15. alatt.

Világciikk!

PREMIER

Képes árjegyzék ingyen.
Képviselet: Róth K. Léva.

TAVASZI VASÁR!**KERN TESTVÉREK**

fűszer-, gyarmatáru- és vasnagyszerkedésében

Alapítattott 1881.

L É V Á N.

Telefon szám 14.

Legjobb fűszer- és csemegeárunk.

Naponta friss felvágottak.

Főtt prágai sonka, teavaj.

Legjobb minőségű kávék.

„Gloria” pörkölt kávé különlegesség.

Csemegebor, likőr, cognac, pezsgő stb.

Virág-, konyhakerti- valamint mezőgazdasági magvak.

Vasárunk és konyhafelszerelési cikkek.

Valódi nikkell, aluminium, sphinx, zománcozott lemez és öntöttvas
konyhaedények, modern háztartási cikkek. Villamos főzőedények,
torralók és vasalók.

GAZDASÁGI CIKKEK:

Ásó, kapa, lapát, ceákány, aczélvilla, fűrés, ojtókés, metszőolló,
ágfűrész, tömlő, szivattyu, vízmentes ponyva, gépszij gyári áron.

Összes kerti-, mezőgazdasági-, méhészeti-
és tejgazdasági szerszámok. — — —

Építési anyagok: cement, gipsz, mennyezet nád, vasgerendák, horga-
nyozott sodronyfogat kerítés nagy raktára. — —

Szuperfoszfát lerakat.

A KÖZSÉGI TISZTVISELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK
SZERZŐDÉSES SZÁLLÍTÓI.

Ma moziba megyünk!

Az APOLLO mozgósínház
műsora érdekes.

Berson

Summivarok
a legjobb

„CLUB“ cigarettapapíros

csak az itten látható
jelvényekkel valódi.

Minden könyvecske 100 lap.

!! Utánzatoktól óvakodjunk !!

Eladó ház.

Schöller-utca 23 számú ház
szabad kézből eladó. Bővebbet
Borosányi és Csernák cég. üz-
— — letében Léván. — —

NESTLÉ FÉLE
régbevált **GYERMEKLISZT**

Próbadozokat, valamint orvosi
röpiratot a gyermeknevelésről
díjtalanul küld a **HENSI NESTLÉ**
cég, WIEN, I., Biberstrasse 92. P.

Táncitanítási értesítés!

Léva város és vidéke nagyrabecsült
közönségét tisztelettel értesitem,
hogy **1914. évi július hó 1-én**
a Városi szálló színháztermében

tánckurzust nyitok.

Remélve, hogy 10 évi Léván való
működésem után a n. é. közönség
bizalmát és pártfogását ezidén
is elnyerem.

Beiratkozások és előjegyzéseket
szíveségtől Schultz papírkereske-
dése fogad el. Június 25-től sze-
mélyesen a tánciskola irodájában.

**Felnőtt, gyermek és diák-
csoportok! Különórák!**

Minden csoportban One Step, Tangó
és Furlana tanítása! Családok
által összeállított zártkörű csoportok
tanítását elvállalom!

Szíves pártfogást kér

KREUTZ GYULA

ő csasz. és királyi fensége Erzsébet hercegnő
voit táncitanítója.

Több fővárosi leányiskola és az Esztergomi ér-
seki felső leánynevelő rendes tanítanara. ..

Főv. tanintézet: VIII. Baross-utca 59 szám.

Kocsz és szén

szükségletét kérem nálam rendelni.

Szalón szén m/m 380 kocsz
480 fillér házhoz szállítva

SPITZ ARMIN

s z á l l í t ó

Honvéd-utca 8. (saját ház.)

80947—1914. szám.

Termelt tűzifa eladás.

A garamrévi m. kir. erdőgondnokság Ujbánya és Garamrudnó közelében
levő erdőrészeinek 1914—1916 évi tűzifatermése zárt írásbeli ajánlatok mellett
nyilvános versenytárgyalás útján el fog adatni.

Az ajánlatok 1914 évi július hó 8-án déli 12 óráig nyújtandók be Zsar-
nóczán a m. kir. erdőhivatalnál, ahol azok július hó 9-én délelőtt 10 órakor
fognak nyilvánosan felbontatni.

Részletes adatok, árverési és szerződési feltételek, ajánlati űrlap és bo-
riték a zsarnóczai erdőhivatalnál szerezhetők be.

Budapest, 1914. évi június hóban.

M. kir. földmivelésügyi minister.

Pigler

Ruhákat fest és tisztít

Léva

Gallérokat vasal

Klapka-utca 22.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

Léván.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom
céljára épült házamban nagy választéku
állandó gépkiallítás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban, Hofherr és
Schantz gőzcséplő lészletek, eredeti Melichár-féle
vetőgépek, Fächer-féle ekék és talajművelő eszközök,
valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.
Világhírű RAFLD táncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése
és felállítása jutányos árakban.